

Pārdomas atgriežoties lidmašīnā

*No tā Kunga ir atkarīgi ikviena cilvēka soļi,
bet kurš cilvēks gan zina un izprot savu ceļu?
(Sālamana pamāc. 20:24)*

Beidzot pēc pusotra gada es atkal lidoju laikā, kad daba ir apliecinājusi, ka tuvojas pārmaiņas. Daudziem pandēmijas dēļ pasaule uz ilgāku laiku bija izmainījusies. Man tā ierobežoja ceļošanu, vismaz lidojot. 2020. gada janvārī bija pēdējā reize, kad lidoju. Bet šī gada 18. septembrī man bija jābūt Linkolnā, lai vadītu piemiņas dievkalpojumu mācītājam Vitautam Grīnvaldam, kurš mira 2020. gada 29. martā.

Gan turp, gan atpakaļ ceļā lidoju kopā ar Purdue universitātes sieviešu futbola komandu. Tā kā lidmašīna bija samērā maza, viegli bija sarunāties, un arī saklausīt, par ko savā starpā runāja jauniešus. Grūti bija nedzirdēt viņu sarunas, jo sevišķi kādu samērā skaļu sarunu starp divām draudzenēm: viena no draudzenēm centās izskaidrot, kādēļ viņa pārtraukusi attiecības ar savu sirds draugu. Tas saistījās ar ticību un to, kā katrs izprata ticību, piederību Dievam un Bībeles patiesību. Dzirdētais lika man domāt par tekstu, ko biju izvēlējusies, lai pieminētu mācītāju Vitautu Grīnvaldu.

Sālamana vārdi 1965. gada tulkojumā skan šādi: “*No tā Kunga ir atkarīgi ikviena cilvēka soļi, bet kurš cilvēks gan zina un izprot savu ceļu?*” Tā tulkojot tiek uzrunāti visi: viņš, viņa, katrs cilvēks, arī jaunā sportiste, kas, šķiet, jūta, ka viņas balss netiek līdzvērtīgi novērtēta, kaut arī viņa paļaujas Dievam, kad meklē atbildes uz ētiskiem jautājumiem.

Savukārt, 1680. gadā Ernests Gliks tulkoja šo tekstu šādi: “*Tā vīra soļi nāk no tā Kunga, kā varētu tad tas cilvēks izprast savu ceļu*”, bet 2012. gada tulkojums skan: “*Vīrs staigā, kur Kungs liek, kā lai cilvēks zina savu ceļu?*” Ebreju valodā runa ir par vīrieti, arī grieķu valodas tulkojumā tas parādās. Tomēr, varbūt kādā variantā, manuskriptā tulkotāji atrada pamatojumu tulkot tā, lai visi tiktu uzrunāti, lai katrs cilvēks izprastu, ka, dzīvojot ticībā, noteicošais nav tas, cik tu pats ar saviem spēkiem esi izgudrojis vai zini, nedz arī tas, cik tu spēsi saprast visu, kas notiek tavā dzīvē. Nē, noteicošais ir tas, cik spēsi Dievam uzticēties un Viņam sekot, kad Tavi soļi iegriežas neparedzētos ceļos.

Mācītāja Vitauta Grīnvalda dzīvesstāsts atklāj, ka viņš ne vienu reizi vien piedzīvojis šīs atziņas: piemēram, vai tā patiešām bija tikai nejauša satikšanās ar prāvestu Pāvilu Ķirsonu vācu bēgļu nometnē? Vitauts bija tik jauns karavīrs, kas nebija vēl paspējis absolvēt pat vidusskolu, bet jau dzīves skolā bija iemācījies, ko nozīmē redzēt to, ko nevēlies vairs nekad atcerēties un kas jāpārdzīvo, gandrīz nomirstot slimnīcā. Prāvesta Ķirsona ticības mācību stundas dziļi ietekmēja Vitautu, kā arī Laimdotu Grendzi un daudzus latviešu jauniešus, tai skaitā arī Vili Vārsbergu. Šo jauniešu dzīvēs notika lielas pārmaiņas. Vitauts bija nodomājis studēt matemātiku un inženierzinātnes, bet, pēc mācībām pie prāvesta Pāvila Ķirsona, viņš dodas studēt teoloģiju luterāņu seminārā.

Varbūt arī viņu starpā notika sarunas ārpus stundām? Varbūt ne lidmašīnā, bet, kas to lai zina? Rudens ir pie durvīm, bet pasaules malu malās skolas durvis jau atvērušās. Gan ar maskām, gan bez, studenti dodas mācīties. Kaut starp viņu skolotājiem būtu tādi, kā prāvests Pāvils Ķirsons, kurš palīdzēja jaunajiem latviešiem saprast, kā Dievs viņu soļus bija vadījis, kā viss, kas bija noticis, redzēts, piedzīvots ar traģiskām sekām Latvijai un neskaitāmiem cilvēku bērniem, nenozīmēja, ka Dievs viņus bija atstājis.

Mācītājs Vitauts Grīnvalds jau pirms savas nāves bija atstājis norādes savām bērēm. Dziesmas, Bībeles teksti, izvadītāji bija uzskaitīti vēstulē savai sievai, Liesmai, lai viņa zinātu,

kā rīkoties pēc viņa nāves. Taču nenotika tā, kā viņš bija paredzējis. Liesma nomira 2012. gadā, tātad, astoņus gadus pirms brīža, kad viņš pats, atgriezies Latvijā, netālu no dzimtās vietas, nomira Raunā. “...kurš *cilvēks gan zina un izprot savu ceļu?*”

Viņa sen izmeklētie Dieva vārdi tika nolasīti piemiņas brīdī. No visiem Jaunās Derības vārdiem viņš bija izvēlējies Jāņa 1. vēst. 4:16-18, kur minēts, ka *Dievs ir mīlestība* un, ka *pilnīga mīlestība aizdzen bailes*. Un no Mateja ev. teksts no 5: 1-10, kas ir Evaņģēlija vārdi, kas ievada Jēzus Kalna sprediķi. Tik piemēroti dzirdēt iedrošinājumu: “*Svētīgi tie, kam bēdas, jo tie tiks iepriecināti.*” Tik ļoti pamācošs ir apliecinājums: *Svētīgi taisnības dēļ vajātie, jo tiem pieder debesu valstība.*” Var notikt tik daudz, ko nesaprotam, kas liekas netaisnīgi, bet Kristus dāvina pavisam citu perspektīvu: pat ciešanās, pārbaudījumos, visās dzīves straujās pārmaiņās atliek mums uzticēties, sekot Tam, kas nosaka, kurp dodas mūsu ceļš, kas dažkārt arī citu cilvēku ietekmēts.

Ceru, ka studente no Purdue turpinās ticībā augt un viņai būs labi skolotāji! Sarma Eglīte, es un vēl daudz citi jaunieši, kuri pirmo reizi satikām mācītāju Vitautu Grīnvaldu pirms 50 gadiem Garezerā, bijām nedaudz jaunāki par šo studentu, kuras sarunu es dzirdēju lidmašīnā. Mācītājs Vitauts mācēja ieklausīties sirds valodā un mums atklāt jaunas iespējas, kā izprast Dievu un sevi pašu. Kaut mums katram būtu tāds skolotājs vai mēs katrs pats varētu būt tāds skolotājs, kāds bija mācītājs Vitauts!

Kā aplī dodas Dieva laiks, nomainās gadalaiki, izmainās cilvēku dzīves, paliek atmiņas, par kurām pateikties, rodas jaunas iespējas ticībā augt. Varbūt Tu esi tas, pie kura Dievs vadīs kādu cilvēku: jaunu, ne tik jaunu, bērniņu, sievieti vai vīrieti. Varbūt Tu būsi tas, kurš uzdrīkstēsies pārtulkot Dieva Vārdu un Viņa atklāsmi tā, lai ikviens tiktu uzrunāts un iekļauts Viņa mīļoto bērnu lokā! Nav jābaidās vai jāzina atbildes uz visiem jautājumiem. Kādreiz pietiek saklausīt jautājumus. Kādreiz pietiek aicināt uzticēties Tam, kas vada soli pa solim – no vasaras rudenī, no šīs dzīves mūžībā. Mums ir un būs klāt Dievs, kas ir Mīlestība un Viņa Dēls, kas ir un būs *Ceļš, Patiesība un Dzīvība!* Laikā un mūžībā.

Pirms paredzētā laika ielidojām Čikāgā. Jauki! Visi domāja: ātrāk tiksīm mājās. Bet tad gaidījām pusstundu, lai piebrauktu pie vārtiem. Vai jums arī tā ir noticis? Tu, cilvēks, domā vienu, bet notiek kas cits, un tad tieši tajā pusstundā notiek sarunas, ko vēl ilgi neaizmirsīsi. Vai tas bija Viņa nodoms, no kura atkarīgi ikviena cilvēka soļi?.. *Kurš gan zina un izprot savu ceļu?* Dievs! Un, galu galā, vai ar to nepietiek?

Lai Viņš dāvina skaistu, ar krāsām un dziļām domām bagātu rudens laiku! Nenokavējiet iespēju dalīties Viņa mīlestībā! Pat lidmašīnā...

+ Lauma